

Goigs de Sant Vicenç i Santa Clara de la capella de can Coll

Lliçà de Vall

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Capella de Sant Joan Baptista, a la masia de can Coll: Avinguda del Pla, s/n
Emplaçament Alçada: Carretera C-155 (Avinguda del Pla), al km. 13,7 trencall sud 106

Coordenades:

Latitud: 41.58488
Longitud: 2.23998
UTM Est (X): 436649
UTM Nord (Y): 4603966

Classificació

Número de fitxa 08108 - 129
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Contemporani
Segle XIX-XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Goigs que ja no es canten
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Religios
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Can Coll](#)

[Capella de Sant Joan Baptista](#)

Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana

Descripció

Goigs que antigament es cantaven a la capella de Sant Joan Baptista, emplaçada a la masia de can Coll. Fins la Guerra Civil de 1936 s'hi veneraven les relíquies dels anomenats Cossos Sants: sant Vicenç i santa Clara. El títol complet és el següent: "Goigs en llohansa dels Gloriosos Martirs Sant Vicens y Santa Clara, quals sagrats cossos se veneran en la capella de Casa Coll, de Llissá de Vall, bisbat de Barcelona, antiga casa payral de la noble família de Llanza. La església celebra sa festa a 15 de setembre".

Els versos dels goigs expliquen les vides i el martiri dels dos sants i informen també de l'època en que van arribar a can Coll, l'any 1797, durant el papat de Pius VI: "En aquell any celebrat / del regnat vint y tercé / del Papa Pio sisè, / regalá aquell ab pietat / vostres cossos de bon grat / de esta casa al possessor".

I continuen: "Ab lo sant fi de donarvos / condigna veneració, / a aquesta població / se enydá de trasladarvos, / y en est altar exposarvos / de esta parroquia al amor".

Observacions:

L'exemplar consultat és una edició de principis de segle XX, impresa a la Impremta de J. Joseph, de Granollers.

Història

Can Coll és la masia més important de Lliçà de Vall i els seus propietaris eren els principals terratinents i poder fàctic de la zona. Al segle XVIII la família Coll va protagonitzar un important ascens social, tot establint vincles amb l'alta noblesa, cosa que els va permetre transformar la seva masia en una casa-palau a l'estil francès. La torre on hi ha la capella fou construïda el 1576 i la capella fou beneïda el 1600.

L'any 1797 es van portar a can Coll les relíquies de sant Vicenç ("el Victoriós") i santa Clara ("la Lluminosa"), els quals es van guardar a la casa fins que van traslladar-se a la capella de la torre. El motiu és que a can Coll van donar aixopluc a un pelegrí que es trobava malalt, el qual un cop recuperat resultà ser una persona romana important que, en agraïment, va facilitar que es traslladessin des de Roma els cossos d'aquests dos màrtirs que estaven enterrats a les catacumbes. Els sepulcres estaven un a cada costat de l'altar major, i a partir d'aleshores aquesta capella va ser coneguda popularment com la dels Cossos Sants. Era tradició fer-hi un aplec anual, que es va deixar de fer per la Guerra del Francès (GARCÍA-PEY, 1999: 211).

La composició originària dels goigs deu ser de poc després d'aquests fets, tal vegada de principis del segle XIX. Bona part d'aquest relat es recull en un text annex als mateixos goigs titulat "Tradició" i que diu:

"Los Sagrats Cossos, arrivats de Roma a Barcelona en un barco de vela, fóren trasladats a casa Coll per vuyt masovers de dita masia rellevantse uns als altres, puig llarga fou la jornada y pesants los sepulcres, que restaven dins d'una caixa que's guarda en la sagrsitia de la parroquia.

De prompte fóren col·locats en una habitació de la casa que avuy encara se anomena "lo quarto de Sant Vicens y Santa Clara", hont estigueren fins que dins de la alterosa y quadrada torre aixecada per Pere Coll en 1576 s'hi construï la molt hermosa capella ahont son dignament venerats.

Les moltes presentalles qu'en la capella es guardan son prova de la gran devoció dels fidels possessors de les sagrades relíquies, dels de la comarca y dels que de molt lluny continuan visitant tant valiosos tresor.

Avuy casi no queda memoria del concorregut Aplech que se celebraba en dit lloch, i que sembla ha desaparegut per a sempre desde lo any 1803, de tragica recordansa pera la nostra benvolguda patria, que per Deu, per ella y per son Rey lluytaren valerosament a [?] contra les superbes agules de Napoleón.

Degut al zel del actual possehidor D. Carles de Llanza y de Carvallo y de mossèn Joseph Oslol Ricart, Pvre Rector de Llíssá de Vall y a la cooperació de mossèn Pau Perassols, se imprimiren per primera volta aquestes llohanses.”

En iniciar-se la Guerra Civil de 1936 algunes terres de can Coll van ser apropiades pels pagesos que les conreaven. A primers de setembre Jaume Armadans, el masover, fou assassinat per un escamot del comitè revolucionari de Granollers. Va ser l'únic lliçanenc víctima de les persecucions d'aquests primers mesos de la guerra. La capella de la casa fou saquejada i cal suposar que les relíquies dels Cossos Sants es van perdre.

El 1957 la masia fou adquirida per Eduardo Sancho Costa, un industrial del Poble Nou de Barcelona, col·leccionista i amant de l'art que estava en contacte amb artistes de l'època. Sancho Costa va fer remodelar i ampliar la capella entorn de 1962. El projecte va anar a càrrec de l'arquitecte Jordi Bonet Armengol en col·laboració amb l'artista Josep M. Subirachs, que hi va fer l'altar. L'artista Maties Palau Ferré (Montblanc 1921 - 2000), deixeble de Picasso a París, va decorar la capella amb unes conegudes pintures que il·lustren el tema de l'arribada de les relíquies de sant Vicenç i santa Clara. Per fer-les es va inspirar molt directament en aquests goigs.

Bibliografia

BUSTO VEIGA, Anna M. (2005). “La masia de Can Coll: símbol de la pagesia benestant de Llíçà de Vall”, *Notes*, núm. 20 (gener de 2005), p. 16. Treball consultable a internet:

<https://www.llissadevall.cat/ambits/can-coll/>

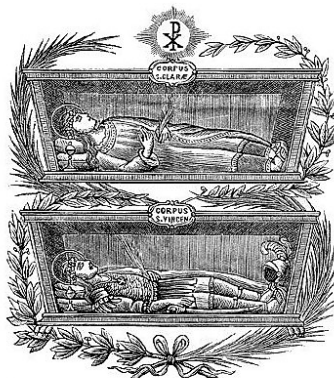
CARRERAS FONT, Núria et al. (1999). *Llíçà de Vall, 1.000 anys d'història*. Ajuntament de Llíçà de Vall, p. 110-111, 120-121.

GARCIA-PEY, Enric (1999). *Llíçà d'Avall/de Vall. Recull onomàstic*. Ajuntament de Llíçà de Vall, p. 56-60, 211.

GARRIGA, Joan (1991). *De Licano Subteriore a Llíçà d'Avall/de Vall*. Ajuntament de Llíçà de Vall.

Goigs en l'honra dels Gloriosos Martirs Sant Vicens y Santa Clara,

QUALS SAGRATS Cossos se veneran en la Capella de Casa Coll,
DE LLISSÀ DE VALL, BARRAT DE BARCELONA, ANTIGA CASA PATRIAL DE LA NOBLE FAMILIA DE LLANZA
LA BORGUESA COTILLERA S.A. DESDE A LAS 15 DE SEPTIEMBRE

Puig son, oh Sants venturosos,
tant amats per lo Seyyor:
Vicens y Clara gloriosos,
deusos consol y favor.

Nasqueren entre gentils,
mes per lo Etern elegits,
de Cristo en la fe imatitais
la professáreu humils,
lo culto dels idols vlla
mirat ab un sant horror:

Fou vostra inclinació,
y foren vestres afanyas,
ja desdols mes tondres anys,
lo meditar ja Passió
de Cristo, y la salvació
procurar ab sant fervor:

Lo foc de la caritat
vostre esperit abrasá,
y fervorós lo incliná
a sufrir ab voluntat
la dura barbaritat
de un cruel comprador:

Portats devant del tirá,
confirms en la confessió
de Cristo y sa Religio

v. *Laelamini in Domino et exultate justí.*

e inflexibles vos trobá,
als butxins ell ordonat
que us trocésseu ab rigor:

Ab constancia y plenencia
vostres tormentos suportáreu,
fins que la vida acabáreu
del martiri a la violència,
y en lo cel la Omnipotencia
vos colmá de etern honor:

Vostres cossos sepultats
de Roma en llocis diferents,
després ja de anys molts cents
volgué Deu ésser trobats,
y per los seus venerats
dogudament ab fervor:

Ea aquell any celebrat
del regnat vint y terçé: 1)
del Papa Pio sisé,
regalá aquell ab pietat
vostres cossos de bon grat
de esta casa al possessor:

Ab lo sant fi de donar-los
condigna veneració,
a aquesta població,
se enyá de trespasar-los,

OREMUS

*Deus qui nos annua Sancto-um Marlyrum tuorum Vicentii et Clara, solemnitate iustificas:
concede propitius, ut quorum gaudemus meritis accedamus exemptis. Per Christum Dominum
nostrum R. Amen.*

(1) Any 1787.

TRADICIO - Los Sagrats Cossos, antichs de Roma a Barcelona en un horco de vella, feren traslladats a casa Coll per vuyt maneres
de dita honor elevament sus als aires, puig llarg fou la jornada y pesant los repellers, que vintous dies d'una mita que's gaudia en la
següida de la parroquia.

Los sempre feren col·locats en una habitació de la casa que avuy ocupa se anomena - la capella de Sant Vicens y Santa Clara - bast
cuidats fins que dies de la alienació y quadahe terre alceada per Pere Coll en 1786 s'hi constata la molt benemèrita carcella abont sen digue-
rent venuda.

Los moltes presentalls qu'en la capella es guardan, son poble de la gran devocó dels fideles possessors de les sagrades reliquias, dels de
la comarca y dels que de molt lluny conditans volian tanu solido treure.

Any 1787 se quedá memoria del éxcmo. Sr. Arzob. que se celebraba en dita Esgl. y que sembla ha desaparegut pera sempre desde lo
any 1807, de vltima recordem para la nostra benevoléncia parls, que per Deu, per ella y per son Rey lluyertes salvacionem a otros yltims
contra los sus vltims fideles de Napoleón.

Despu: al rei del actual possessor D. Carlos de Llansa y de Cavalló y de nomén Joseph Olib Ricán, Pove Recor de Llanza de Vall y
a la cooperació de mosses Faa Parrochia, se trasladaren per primera volta aquestes llohanças